

Kirkkolahden asemakaavamuutos seurakuntatalon ympäristössä

OAS PALAUTE JA VASTINEET

30.9.2026

FCG.

1 VIREILLETULOVAIHE

Vireilletulo ja 31.8.2026 päivätty OAS kuulutettiin 2.9.2026. OAS oli nähtävillä 2.-16.9.2026 kunnanvirastolla ja verkkosivuilla. Suunnittelualueen ja lähialueen maanomistajia tiedotettiin kirjeillä. Muita osallisia ja viranomaisia tiedotettiin seuraavalla jakelulla:

Lausuntopyynnön jakelu / viranomaiset:

- Lupa- ja valvontavirasto
- Elinvoimakeskus
- Keski-Suomen liitto
- Museovirasto
- Keski-Suomen museo
- Jyväskylän seudun ympäristöterveys
- Keski-Suomen pelastuslaitos
- Väylävirasto

Jakelu / muut osalliset:

- Elenia Oyj
- Keski-Suomen Valokuituverkot Oy
- Nevel Oy
- Petäjaveden Vanhan kirkon säätiö
- Petäjävesi-Seura
- Petäjaveden Yrittäjät ry

2 PALAUTE

Palautteena saatiin kuusi lausuntoa. Lausunnot on lainattu pääosin sanatarkasti. Poisjätettyjä tekstiosia kuvaa merkintä [---]. Lainauksia edeltää sana ”**Lausunto:**”. Henkilötiedot on peitetty.

Vastineet alkavat sanalla ”**Vastine:** ”. Vastineet on esitetty tumman punaisella.

Sisällysluettelo

1	Vireilletulovaihe.....	2
2	Palaute.....	2
3	Lausunnot.....	3
3.1	Keski-Suomen pelastuslaitos 4.9.2026.....	3
3.2	Keski-Suomen liitto 9.9.2026.....	4
3.3	Petäjävesi-Seura ry 14.9.2026.....	4
3.4	Museovirasto 15.9.2026.....	4
3.5	Keski-Suomen museo 16.9.2026.....	5
3.6	Jyväskylän seudun ympäristöterveys 18.9.2026.....	5
4	Yhteenvedo	6

3 LAUSUNNOT

3.1 Keski-Suomen pelastuslaitos 4.9.2026

Lausunto:

Petäjaveden kunta on aloittanut 22.6.2026 kaavamuutosprosessin koskien Kirkkolahden asemakaavaa entisen seurakuntatalon alueella. Alueelle on suunnitteilla uuden 800-900m² päivittäiskaupan ja pysäköintialueen rakentaminen käytöstä poistetun seurakuntatalon tilalle. Muutosalue sijaitsee Petäjaveden seurakunnan omistamalla Tähtiniemi-kiinteistöllä 592-404-5-220. Kaavatyö kohdistuu pääosin 3500 m² määräalan alueelle.

Sammutusveden saanti

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole otettu kantaa alueen vesihuollon riittävyyteen. Kaavamuutosta koskevan alueen vesihuoltoa koskevan suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida sammutusveden saannin turvaaminen ja mahdollisen vesiaseman rakentaminen rakennettavan päivittäistavarakaupan yhteyteen tai lähetyville.

Pelastustiet

Rakennettavan päivittäistavarakaupan ja pappilan kulkuyhteyden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida pelastustiejärjestelyiden tarve rakennuksien tehokkaan pelastustoiminnan mahdollistamiseksi (Pelastuslaki 379/2011: 11 §).

Ohje: Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta (848/2017): Luku 8 Sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt 40 §.

Sisäasiainministeriön asetus pelastustien merkitsemisestä (1384/2003) Pelastuslaitoksen ohje pelastustien suunnittelusta, toteutuksesta ja ylläpidosta.

Ohje pelastustien suunnittelusta, toteutuksesta ja ylläpidosta.pdf

Vastine: Sammutusveden saatavuus ja alueen vesihuollon riittävyys huomioidaan jatkosuunnittelussa yhteistyössä kunnan teknisen toimen sekä vesihuollosta vastaavien tahojen kanssa. Mahdollinen tarve sammutusvesijärjestelyjen täydentämiseen tai vesiaseman toteuttamiseen arvioidaan rakennushankkeen tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Rakennusten ja piha-alueiden suunnittelussa varmistetaan pelastustoiminnan edellytykset sekä pelastusteiden toteuttamismahdollisuudet pelastuslainsäädännön ja viranomaisohjeiden mukaisesti. Asemakaavaratkaisu pohjautuu uudisrakennuksesta tehtyyn alustavaan arkkitehtisuunnitelmaan.

Pelastustiejärjestelyt tarkentuvat hankkeen jatkosuunnittelun ja rakennuslupavaiheen yhteydessä.

3.2 Keski-Suomen liitto 9.9.2026

Lausunto: [---]

Kaavamuutosalue sijaitsee Keski-Suomen maakuntakaavan keskustatoimintojen alakeskuksen (ca) alueella. Alue rajoittuu valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennetun kulttuuriympäristön alueeseen (Petäjaveden vanha ja uusi kirkko ympäristöineen). Petäjaveden vanhan kirkon Unesco-kohteen suoja-alue ulottuu suunnittelualueelle. Suoja-alue on huomioitu osayleiskaavassa ja asemakaavassa.

Keski-Suomen maakuntakaava on asianmukaisesti esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Suunnittelualueen keskeinen sijainti arvokkaassa kulttuuriympäristössä on huomioitu osallistumis- ja arviointisuunnitelman tavoitteissa. Keski-Suomen liitto korostaa museoviranomaisten kuulemisen merkitystä asemakaavamuutoksen laadinnassa.

Vastine: Kirjataan tiedoksi. Museoviranomaiset ovat osallistuneet aloitusvaiheen viranomaisneuvotteluun ja museoviranomaisilta pyydetään lausunnot kaavan luonnos- ja ehdotusvaiheissa.

3.3 Petäjävesi-Seura ry 14.9.2026

Lausunto: Kaavamuutoksessa kohteena oleva alue sijaitsee historiallisesti merkittävässä ympäristössä. Lähellä olevat Petäjaveden kirkko ja Petäjaveden pappila edustavat 1800-luvun puurakentamista, samoin kuin Petäjaveden aseman seutu.

Pyydämme, että alueen rakentamisessa otetaan tarkkaan huomioon ympärillä olevien rakennusten arvo ja että uusi rakennus suunnitellaan sopimaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen miljööseen, kuten todetaan Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sivulla 8. Mielestämme uuden rakennuksen tulisi olla samalla tavalla esteettisesti kaunis kuin vieressä olevat kirkko ja pappila, jotta se sopii ympäristöönsä.

Muuten suhtaudumme uudisrakentamiseen positiivisesti.

Vastine: Kaavamuutoksen lähtökohtiin kuuluu alueen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen huomioon ottaminen. Suunnittelualue sijaitsee valtakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaassa rakennetussa ympäristössä, minkä vuoksi uudisrakentamisen soveltumiseen ympäristöönsä kiinnitetään erityistä huomiota kaavatyössä ja hankkeen jatkosuunnittelussa.

Kaavan vaikutuksia kulttuuriympäristöön, kaupunkikuvaan ja maisemaan arvioidaan osana kaavaprosessia. Tavoitteena on mahdollistaa alueelle uusi päivittäistavarakauppa siten, että uudisrakentaminen muodostaa ympäristöönsä mittakaavaltaan, sijoittelultaan ja yleisilmeeltään sopivan kokonaisuuden.

3.4 Museovirasto 15.9.2026

Lausunto: Petäjaveden kunta on pyytänyt Kirkkolahden asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Museoviraston lausunnon. Kaava-alue sijoittuu Petäjaveden uuden kirkon läheisyyteen, Unescon maailman perinnön suojavyöhykkeelle.

Museovirastolla ei ole huomautettavaa esitettyyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

3.5 Keski-Suomen museo 16.9.2026

[---]

Lausunto: Rakennetun kulttuuriympäristön osalta Keski-Suomen museo toteaa, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitelty keskeisimmät rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnit viime vuosilta. Kaavamuutosalueelle sijoittuu modernia rakennusperintöä edustava seurakuntakeskus, jolla on todettu Keski-Suomen museon rakennusinventoinneissa 2009 ja 2012 olevan paikallista kulttuurihistoriallista merkittävyyttä. Asemakaavan laadinnan yhteydessä alueelle ei ole tarvetta tehdä rakennetun kulttuuriympäristön täydennysinventointia. Keski-Suomen museo ei ole esittänyt rakennuksen suojelua asemakaavalla modernin arkkitehtuurin arvojen tai muun erityisen merkittävyyden perusteella asemakaavan valmistelun yhteydessä. Museovirasto lausuu asiasta Unescon suoja-alueeseen liittyvänä asiana Keski-Suomen museon ohella. Molemmat museoviranomaiset on nimetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Suunnittelualueen sijoituessa Unescon suojavyöhykkeelle ja valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön välittömään läheisyyteen sekä keskeiseen kirkko- ja raittimaisemaan, tulee asemakaavan laadinnan aikana erityisen huolellisesti tutkia kyläkuvalaiset lähtökohdat uudisrakentamiselle. Lisäksi tulee laatia asemakaavan riittävällä tarkkuudella alueen rakentamista ohjaavat määräykset, jotta alueen rakennetun kulttuuriympäristön erityiset arvot huomioidaan ja ne myös säilyvät alueen kaupallisen kehittämisen yhteydessä. Keski-Suomen museolla ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Keski-Suomen museo toteaa, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kommentoitu kaava-alueen nykytilaa muinaisjäännösten osalta sivulla 11 (otsikko 3.6 Kulttuurihistorialliset arvot). Keski-Suomen museo huomauttaa, että kaava-aineistoa tulee jatkossa täydentää tiedolla, josta selviää miksi arkeologista potentiaalia ei ole suunnittelualueella. Tässä yhteydessä perusteluna voi viitata Keski-Suomen museon kommentteihin viranomaisneuvottelussa 18.8.2026. Vaikka kaava-alueella ei ole tunnettuja arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita eikä todettu lisäselvitystarpeita, tulee kaava-aineistoissa tulla selkeästi esiin arkeologisen kulttuuriperinnön nykytilanne, selvitystarpeet ja arvioida vaikutukset. Tällöin kaava-aineistosta käy ilmi, että kaavaa laatiessa on toimittu kuten alueidenkäyttölain 197 § ja muinaismuistolain 13 § säädetään. Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Vastine: Kaavaselostusta täydennetään lausunnossa esitetyillä rakennetun ympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön lähtötiedoilla sekä niiden vaikutusten arviointia koskevilla tiedoilla. Kulttuuriympäristön ja maiseman arvot huomioidaan asemakaavan jatkosuunnittelussa ja kaavamääräysten laadinnassa.

3.6 Jyväskylän seudun ympäristöterveys 18.9.2026

Lausunto: Jyväskylän seudun ympäristöterveydellä ei ole huomioitavaa otsikon mukaisista suunnitelmista.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

4 YHTEENVETO

OAS- palautteessa kiinnitettiin huomiota erityisesti uudisrakentamisen sovittamiseen arvokkaaseen kulttuuriympäristöön, kylä- ja maisemakuvan huomioon ottamiseen, arkeologisen kulttuuriperinnön nykytilan kuvaamiseen sekä sammutusveden saatavuuteen ja pelastustiejärjestelyihin.